

έξητσαν και εύρον κατανόγοιν και συμπαράστασιν.

Ο Παναγιώτης Χριστόπουλος έθεώρει τὴν θέσιν του ὡς ιερὸν λειτούργημα και πάντοτε ἀφιλοκερδῶς προσεφέρετο εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ καλοῦ. Υπῆρχε σεμνός, ἔξαιρετικῶς προσηνής, δίκαιος, τίμιος και ἐργατικός.

Οι συνάδελφοι του, οἱ συνεργάται του και οἱ παλαιοὶ μαθηταί του θὰ διατηρήσουν ἄσβεστον τὴν μνήμην του και θὰ τὴν περιβάλλουν πάντοτε μὲν ἀγάπην.

I. Γαζόπουλος

† ΣΠΥΡΙΔΩΝ Δ. ΓΑΛΑΝΟΣ

1896 — 1960

Ο χημικὸς κόσμος τῆς Ἑλλάδος ἐδοκιμάσθη δεινῶς κατὰ τὰ τελευταῖα τέσσερα χρόνια.

Μετὰ τοὺς καθηγητὰς τῆς Χημείας τῶν Ἀγωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων, Σταῦρον Μ. Χόρς, Κωνσταντίνον Ζέγγελην, Γεώργιον Ματθαιόπουλον, Παναγιώτην Χριστόπουλον, ἦ-δη τὴν 21ην Δεκεμβρίου 1960, ὁ θάνατος ἔπληξε τὸν καθηγητὴν τῆς Χημείας τῶν Τροφίμων Σπυρίδωνα Δ. Γαλανὸν και ἡραίωσε τὰς τάξεις τῶν Ἐπιστημονικῶν Ἐργατῶν τῆς Χημείας.

Ο Σπυρίδων Γαλανὸς ἐγεννήθη εἰς Ἀθήνας τῇ 30ῃ Δεκεμβρίου 1896. Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐγκυκλίων σπουδῶν του, ἐνεγράφη εἰς τὴν Φυσικομαθηματικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, τυχὸν διπλώματος τὸν Ἰούνιον τοῦ 1916. Μετὰ διετίαν ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν ὑπὸ τῆς Φυσικομαθηματικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Ἀκολούθως μετέβη ὡς ὑπότροφος τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν εἰς Βερολίνον και Μόναχον πρὸς συμπλήρωσιν τῶν σπουδῶν του και εἰδίκευσιν εἰς τὸν κλάδον τῆς Χημείας τῶν Τροφίμων, τυχὸν διπλώματος και ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος ἐν Γερμανίᾳ.

Ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ὑπηρέτησεν ὡς βιοθήδος και ἐν συνεχείᾳ ὡς ἐπιμελητὴς τοῦ Ἐργαστηρίου Οργανικῆς Χημείας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, μέχρι τοῦ Ὁκτωβρίου τοῦ 1924, ὅποτε ἔξελέγη Καθηγητὴς εἰς τὴν Ἐδραν τῆς Χημείας τῶν Τροφίμων τοῦ αὐτοῦ Πανεπιστημίου.

Ἐδίδαξεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν, εἰς τὴν Ὅγειονομικὴν Σχολὴν Ἀθηνῶν, εἰς τὴν Σχολὴν Ἀξιωματικῶν Χωροφυλακῆς, εἰς τὴν Σχολὴν Ἀξιωματικῶν τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων, εἰς τὴν Σχολὴν Ἐπισκεπτικῶν Ἀδελφῶν τῆς Ὅγειονομικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν και εἰς τὴν Βιομηχανικὴν και Ἐμπορικὴν Ἀκαδημίαν Ρουσσούλου.

Διετέλεσε μέλος και Πρόεδρος τοῦ Ἀνωτάτου Χημικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, μέλος και Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Ἀνωτάτου Ὅγειονομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Κοσμήτωρ τῆς Φυσικομαθηματικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, μέλος και Πρόεδρος τῆς Ἐνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν, Πρόεδρος τῆς Τιμητικῆς Ἐπι-

τροπῆς τοῦ Β' Πανελλήνιου Χημικοῦ Συνεδρίου, μέλος τῆς Γερμανικῆς Χημικῆς Ἐταιρίας, μέλος τῆς Ἀμερικανικῆς Χημικῆς Ἐταιρίας, Ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος διὰ τὸν κλάδον τῆς Χημείας Τροφίμων εἰς τὴν Union Internationale de Chimie Pure et Appliquée, Ἀντιπρόσωπος τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν και τῆς Ἐνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν εἰς περισσότερα Διεύθυντες Ἐπιστημονικά Συνέδρια, Πρόεδρος τῆς Φοιτητικῆς Λέσχης τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Τεχνικὸς Σύμβουλος τοῦ Νοσοκομείου Σωτηρία και τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, Πρόεδρος τοῦ Πατριωτικοῦ Ἰδρυμάτος Κοινωνικῆς Προνοίας και Ἀντιλήψεως, Πρόεδρος τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Συσσιτίων, Ἰδρυτικὸν μέλος και Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀπορρυπαντικῶν, Πρόεδρος τοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἰνστιτούτου Χημείας και Γεωργίας «Νικόλαος Κανελλόπουλος», Ἰδρυτικὸν μέλος τῆς Ἑλληνικῆς Ἀνθρωποστικῆς Ἐταιρίας και μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑλληνικῆς Ἀντιαριστικῆς Ἐταιρίας.

Ἐτιμήθη διὰ παρασήμου τοῦ Παναγίου Τάφου, Παρασήμου τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων, διὰ τοῦ Χαλκοῦ Σταυροῦ τοῦ Ἀποστόλου και Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου και διὰ τοῦ Παρασήμου τοῦ Γεωργίου τοῦ Α'.

Ο Σπυρίδων Γαλανὸς ἐδημοσίευσεν εἴτε μόνος εἴτε μετὰ συνεργασίας τὰς κάτωθι ἐπιστημονικὰς ἐργασίας :

1. «Μελέτη ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν βονιάων και μέθοδοι ἀναλογίας αὐτῶν», (Διατοιβὴ ἐπὶ διδακτορίᾳ), Ἀθῆναι, 1918.
2. «Beitrag zur Kreatininbestimmung», K. Pfizenmaier und S. Galanos: Z. Untersuch. Nahr. U. Genussm., 44, 29 (1922).
3. «Ἐλληνικαὶ ἔλαια», Γ. Θ. Ματθαιόπουλος και Σπ. Γαλανός: Περιαγμένα τοῦ Κεντρικοῦ Χημικοῦ Ἐργαστηρίου, Ἀθῆναι, 1922.
4. «Ἐλληνικά ἔλαια», Γ. Θ. Ματθαιόπουλος και Σπ. Γαλανός: Περιαγμένα τοῦ Κεντρικοῦ Χημικοῦ Ἐργαστηρίου, Ἀθῆναι, 1922.
5. «Ἐρευναὶ ἐπὶ τῆς συστάσεως τοῦ κακάου και τῶν φλοιῶν αὐτοῦ», (Ιδίον τεῦχος), Ἀθῆναι, 1924.
6. «Ἄλβιταρμίναι» (διάλεξις), Ἀρχεῖα Φαρμακευτικῆς, 1924.
7. «Τὸ λίπος τῶν φλοιῶν τῶν σπερμάτων τοῦ κακάου», Ἀρχεῖα Φαρμακευτικῆς, 1924.
8. «Beiträge zur Kakaountersuchung», Z. Untersuch. Nahr. U. Genussm., 48, 207, (1924).
9. «Über Kakaochalaffenett», Z. Untersuch. Nahr. U. Genussm., 48, 212, (1924).
10. «Σκοπὸς και σημασία τῆς Χημείας τῶν Τροφίμων», (ἐναρκτήριον μάθημα), Ἀθῆναι, 1925.
11. «Τὸ οὖζον», Ἀρχεῖα Φαρμακευτικῆς, 1925.
12. «Optische Untersuchungen über die Schwefligesäure und ihre Alkalisalze, insbesondere das Kalium — und Ammonium Pyrosulfit», R. Dietzel und Sp. Galanos: Z. Electrochem., 9, 466 (1925).
13. «Τὸ κιτρικὸν δέξναι ἢ παρονοία αὐτοῦ ἐν τῷ Ἑλληνικῷ γλεύκει», Ἐπιστ. Επετ. Σχολ. Φυσ. και Μαθ. Ἐπιστ., Τόμος Α', Ἀθῆναι, 1925.
14. «Τὰ ἀλκοολικά πότα», (Ιδίον τεῦχος), Ἀθῆναι, 1926.
15. «Über den Citronensäuregehalt der Griechischen moste» Z. Untersuch. Nahr. U. Genussm., 51, 217, (1926).
16. «Εἰσαγωγὴ εἰς τὴν ἀνάλυσιν τῶν τροφίμων», (Ιδίον τεῦχος), Ἀθῆναι, 1926.

17. «Καφές, τέιον, κακάον και ἀναπληρώματα αὐτῶν», (ζεῦον τεῦχος), Αθήναι, 1927.
18. «Η χρησιμοποίησις τῆς σταφίδος», Γεωργικὸν Δελτίον, 1929.
19. «Ο οἶνος ὡς εὑφραντικὸν καὶ ὡς ἀντικείμενον τοῦ διεθνοῦς ἐμπορίου», Οἰνολογικὴ Επιθεώρησις, 1930.
20. «The influence of the chemical composition of some organs of the olive tree on the fruiting of it», Π. Θ. Αναγνωστόπουλος καὶ Σ. Γαλανός: Πρακτικὰ τῆς Ακαδημίας Αθηνῶν, 8, 208 (1933).
21. «Ἐπίτομος Χημεία Τροφίμων καὶ Ἐνφραντικῶν», Αθήναι, 1934.
22. «Χημικαὶ καὶ βιολογικαὶ ἀλλοιώσεις τῶν λιπῶν καὶ ἔλαιων», Δελτίον Φυσικῶν Επιστημῶν, 1, 1 (1934).
23. «Η φυτοφαγία», Εφημερὶς «Νέον Φῶς», (1935).
24. «Η παρασκενὴ τῆς τροφῆς καὶ αἱ κατ' αὐτὴν ἐπιτελούμεναι μεταβολαὶ εἰς τὰ συστατικὰ αὐτῆς», Περιοδικὸν «Κλινική», (1935).
25. «Αἱ λιπαραὶ ὅλαι τῶν ζωικῶν καὶ φυτικῶν δργανισμῶν», Δελτίον Φυσικῶν Επιστημῶν, 2, (1935).
26. «Η τροφὴ τοῦ ἀνθρώπου», Εφημερὶς «Βραδυνή», (1935).
27. «Περὶ τῆς θρέψεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν δρων τοὺς δόποινς πρέπει νὰ πληροῖ ἡ τροφή», (διάλεξις), Χημικὰ Χρονικά, 1Α, 195 (1936).
28. «Ο οἶνος», Εφημερὶς «Βραδυνή», (1936).
29. «Ἄρτος πρόσφατος ἢ τῆς προηγονυμένης ἡμέρας», Εφημερὶς «Βραδυνή», (1936).
30. «Η νόθενσις τῶν τροφίμων», Εφημερὶς «Ἀνεξάρτητος», (1936).
31. «Η σύστασις τῶν καρπῶν τῶν ἐλληνικῶν ἔλαιων», Σ. Δ. Γαλανός καὶ Π. Θ. Αναγνωστόπουλος: Δενδροομικὴ Ερευνα, (1937).
32. «Χημεία Τροφίμων καὶ Ἐνφραντικῶν», (Τόμοι Α, Β, Γ, Δ καὶ Ε) Β' ἔκδοσις, ἐκδότης: Ἀργύρης Παπαζήσης, Αθῆναι, 1949.
33. «Γνωμάτευσις τῶν τροφίμων», Αστυνομικὰ Χρονικά, Τόμος Γ' (1955).
34. «Η προσθήκη ἔνων χημικῶν ὅλων εἰς τὰ τρόφιμα», (διάλεξις), Χημικὰ Χρονικά, 22Α, 63 (1957).
35. «Η προσθήκη ἔνων χημικῶν ὅλων εἰς τὰ τρόφιμα», Δελτίον Πανελλήνιον Ιατρικοῦ Συλλόγου, (1957).
36. «Τὸ παιδὶ ποὺ πεινᾶ πρέπει νὰ τραφῇ», (διάλεξις), Αρχεῖα Υγιεινῆς, (1957).
37. «Αἱ πρόσθετοι εἰς τὰ τρόφιμα ὅλαι ὡς αἰτία καρκίνου ἢ ἀλλων βλαβῶν τῆς ὑγείας», (διάλεξις), Χημικὰ Χρονικά, 24Β, 95 (1959).
38. «Μέθοδος προσδιορισμοῦ ἰωδίων δεξιεύωμάνων λιπαρῶν ὅλων», Σ. Δ. Γαλανός καὶ Ε. Κ. Βουδούρης: Χημικὰ Χρονικά, 24 Α, 165 (1959).
39. «Αἱ πρόσθετοι εἰς τὰ τρόφιμα ὅλαι ὡς καρκινογόνα αἴτια», (διάλεξις), Νοσοκομειακὰ Χρονικά, Τεύχος Ζον, (1960).
40. «Λιποειδῆ τοῦ Γάλακτος. I. Ἀγαλυτικαὶ μέθοδοι πρὸς παρακολούθησιν σχημάτων κλασματώσεως», Σ. Δ. Γαλανός, Δ. Σ. Γαλανός καὶ Β. Μ. Καπούλας: Χημικὰ Χρονικά, 25 Α, 225, (1960).
41. «Βιοχημεία τῆς Γιασόρης. I. Ζυμώσεις σακχάρων κατὰ τὴν διατήρησιν τῆς γιασόρης», Σ. Δ. Γαλανός, Δ. Σ. Γαλανός καὶ Κ. Α. Μητρόπουλος: Χημικὰ Χρονικά, 26 Α, 1, (1961).
42. «Λιποειδῆ τοῦ Γάλακτος. II. Προσδιορισμὸς ἀζωτούχων ἐνώσεων διαχωρισθεισῶν διὰ μεθόδων χαρογωματογραφίας», Σ. Δ. Γαλανός, Δ. Σ. Γαλανός καὶ Β. Μ. Καπούλας: Χημικὰ Χρονικά, Υπὸ δημοσίευσην (1961).
- Τὸν ἐκλιπόντα ἀπεχαιρέτησαν: «Ο Πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου Αθηνῶν Καθηγητὴς κ. Β. Βέλλας, δι Κοσμήτωρ τῆς Φυσικομαθηματικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Αθηνῶν Ακαδημαϊκός—Καθηγητὴς κ. Μ. Μητσόπουλος, δι Ακαδημαϊκός—Καθηγητὴς κ. Λ. Ζέρβας ἐκ μέρους τοῦ Ανωτάτου Χημικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, δι Ακαδημαϊκός—Καθηγητὴς κ. Κ. Χωρέμης ἐκ μέρους τοῦ Ανωτάτου Υγειονομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, δι Καθηγητὴς κ. Τ. Καραντάσης ἐκ μέρους τῆς Ενώσεως Ελλήνων Χημικῶν, δι Γενικὸς Διευθυντὴς κ. Ε. Συνοδινὸς ἐκ μέρους τοῦ Γενικοῦ Χημείου τοῦ Κράτους, δι Υποδικητὴς Σχολῆς Αξιωματικῶν τῆς Β. Χωροφυλακῆς Αντισυνταγματάρχης κ. Δ. Μαντέλης, δι Διοικητὴς τῆς Σχολῆς Αξιωματικῶν τῆς Αστυνομίας Πόλεων Αστυνομικὸς Διευθυντὴς Α' κ. Ε. Αρχοντούλακης, Εκπρόσωπος τοῦ Ελληνικοῦ Τεκτονικοῦ Ιδρύματος, καὶ Επιρρόσωπος τῆς Ελληνικῆς Εθνικῆς Εταιρίας.
- Ο Σπυρίδων Γαλανός ὅχι μόνον δὲν ὑστέρησεν εἰς ἐπιστημονικὴν δρᾶσιν τῶν ἐκλιπόντων συναδέλφων του, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ εἰδικότητί του, ὡς Καθηγητοῦ τῆς Χημείας τῶν Τροφίμων, συνεπλήρωνε τὴν πολύπλευρον ἀποστολὴν τῆς Χημικῆς Επιστήμης καὶ καθίστα ἔκδηλον τὴν Κοινωνικὴν αὐτῆς χρησιμότητα.
- Οι Ελλήνες Χημικοὶ ἀντιλαμβάνονται μὲν θλῖψιν τὸ μέγα κενὸν ποὺ ἐδημιουργήθη ἐκ τῆς ἀπωλείας τοῦ ἐκλεκτοῦ αὐτοῦ ἐργάτου τῆς Χημικῆς Επιστήμης.
- Ἐτίμησε τὴν Επιστήμην καὶ τὴν Κοινωνίαν καὶ υπῆρξεν οὕτως δι τέλειος τύπος τοῦ Επιστήμονος, τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ Πολέτου.
- Ο Σπυρίδων Γαλανός δὲν ἡσθάνθη μόνον τὴν χαρὰν τῆς Επιστήμης, ἡσθάνθη διοίσως καὶ τὴν οἰκογενειακὴν χαράν. Εἰς τὴν οἰκογενειακὴν του εύτυχίαν συνετέλεσαν τόσον ἡ Κυρία Γαλανοῦ, ἀνταξία σύζυγός του, ὃσον καὶ τὰ ἀντάξια αὐτοῦ τέκνα.
- Οι συνάδελφοι του, οι μαθηταί του, τοὺς δοποίους τόσον ἡγάπησε καὶ ἔξυπηρέτησε, ἀλλὰ καὶ ὅσοι εἶχον τὴν τύχην νὰ τὸν γνωρίσουν θὰ αἰσθάνωνται πάντοτε ζωηρὰν ἀνάμνησην καὶ ἀγάπην διὰ τὴν προσωπικότητά του.
- Τ. Καραντάσης

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΣΥΝΤΑΞΙΝ

ΕΝΩΣΙΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΟΙΝΟΛΟΓΩΝ

Κύριε Διευθυντά,

Εἰς ἀπάντησιν ἐπιστολῆς τοῦ χημικοῦ κ. Νικ. Λαζαρωνίκα δημοσιευθεῖσαν εἰς τὰ Χημικὰ Χρονικά τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου σᾶς γνωρίζομεν τὰ κάτωθι:

Τὸ ἐπάγγελμα τοῦ οἰνολόγου δὲν εἶναι κλειστὸν ὡς συμβαίνει εἰς τὰ ἀλλα ἐπαγγέλματα δικηγόρους, Ιατρούς κ.τ.λ. Τοῦτο δημος προϋποθέτει τὴν διατήρησιν μονίμου οἰνολογικοῦ ἐργαστηρίου ὡς ὁ Νόμος 3501 ὁρίζει, ἐφωδιασμένον μὲ τὰ ἀνάλογα χημικὰ δργανα. Τοῦτο πρέπει